

Krasavec s uměleckým jménem

MUZEJNÍ

KUKÁTKO

Jako Manet M 90 byl pojmenován první slovenský motocykl, který se v Považských strojírnách začal vyrábět roku 1947 (v příštím roce si jeho příznivci připomenou 70 let od vzniku tohoto dvoukolového motorového krasavce). Jeho název bývá odvozován jednak podle nejvyššího kopce v okolí Považské Bystrice – Manína, ale také od jména slavného francouzského malíře Eduarda Maneta.

Je zajímavostí, že totéž pojmenování bylo použito i u dalšího poválečného produktu považských strojíren, a to u ledničky značky Manet. Oba produkty se na trhu dobře ujaly a např. motocyklů bylo vyrobeno přes 37 000 ks.

Ve své době byl elegantní Manet M 90 moderní a cenově dostupný motocykl s výkonným motorem a nízkou spotřebou i váhou. Motocykl s hmotností 55 kg má dvoudobý motor – benzínový jednoválec se dvěma písty se zdvihovým objemem 93 cm³, s výkonem 2,6 kW a jeho třírychlostní, nohou ovládatelná



MANET M 90. Motocykl z roku 1947 ze sbírky Vlastivedného múzea v Považskej Bystrici. Foto: archiv múzea

převodovka dosahuje maximální rychlosti 65 km/h. Přední kolo je odpružené pomocí teleskopické vidlice a zadní je upevněno k trubkovému rámu.

Výrobu Manetu inicioval tým odborníků, který tvořili konstruktéři R. Žniva, J. Ullman, V. Sklenář a Z. Nagy. Při tvorbě konstrukce se inspirovali rámem českého motocyklu Ogar 350 cm³ a motorem z motocyklu Puch. Na projektu

motocyklu zařazeného do výroby spolupracovali pod Ullmanovým vedením vedle zkušeného konstruktéra Sklenáře i Sedlák a Lota.

Popularitu motocyklu šířily i úspěchy podnikových závodníků, kteří se zúčastnili např. mezinárodní Tatranské soutěže z Tater do Polska a Maďarska (1500 km) či soutěží v Piešťanech, Bratislavě nebo v Považské Bystrici. Pokud vás krasavec zaujal, přijďte se na

něj podívat na výstavu Fenomén motocyklistiky do vsetínského múzea, kde jsou až do 2. října vystaveny dva jeho zrestaurované exempláře zapůjčené z Vlastivedného múzea v Považskej Bystrici. Naopak v nálezovém, původním stavu můžete motocykly objevit v Prvním valašském motomuzeu v Senince.

**Olga Mehešová, historik
Múzea regionu Valaško**